

i samme at fiske med Pulsvaad til den Tid, som i 5—10—46 var fastsat og med Nedsfab efter Jdn. 15de Decbr. 1750 § 22. Særligt indeholdt Forordningen yderligere Forskrifter til Værn mod Misbrug, saasom om Anmeldelse, Forsegling, Inspektion m. m. —, og

Rentekammerplakat af 28de April 1781, ang. Misbrugs Afkaffelse med Pulsvaad, paabød Forsegling til Tingre paa en af Amtmanden aarlig dertil bestemt Dag.

Jørend vi stride til Slutning af denne Gjemmemgaaen af Lovgivningsvirksomheden i Pulsanliggendet, turde det være passende allerede her saa kort som muligt at berøre den Kontrol, man Tid efter anden opstillede for at værne om Bestemmelsernes Overholdelse, og de skarpe, stundom meget hensynsløse Lovgæverforholdsregler, der foreskrevs for at holde Kontrollen i Vande. Der er neppe noget Enne og — hvad maaske endog de fleste ville synes — af en mindre fremtredende Betydning, som har sat Lovgivningsmagten i større Bevægelse end dette, og det maa jo befæste Troen paa dens store Vigtighed, naar det maa erkjendes, hvormegen Umage Regeringen til enhver Tid har gjort sig for at tvinge Autoriteterne til Narvaagenhed med Efterlevelsen af dens Bud.

Fra først af medførte Overtrædelser Konfiskation af Nedsfab, og Gjærningsmanden truedes med „vor kongelige Gavn og Bredde“; Kronens Embedsmænd, som saa igjennem Tingre, skulde have deres Len forbrudt, Christjern II's Forordn. 1. Novbr. 1515.

Senere hed det: Konfiskation af Nedsfab, Skib og Alt, endog Færest, Bøde 60 Mark Pendinge —, for Konnivens skulde Fogeder og Lensmænd stande til Rette og betale den, der tiltaler, Staden, Chr. III's Odenfeste Reces 24. Juni 1539 Art. 9, samme Konges Skikkelse 14. Febr. 1546 og Abhynske Reces 6. Decbr. 1547.

Til Værn for det ubetingede Forbud i Frederik II's aabne Brev af 29. Oktbr. 1570 fattedes endog Lysstraf, Stadeserstatning, og hver Mand havde Ret til at anholde og tiltale; den Overbesteviste maatte ikke „staa i Lov, Tog eller Binesbyrd med Dannemænd“; — „Herredsfogeden og andre Bønder, som bo omkring Limfjorden“ skulde under strengt Ansvar være forpligtede at anmelde Overtrædelser for Lensmand eller Amtmand, se fremdeles Fred. II's Kallundborgske Reces af 21. November 1576; Forbud 28. Juli 1667; D. L. 5—10—45, 46 og 47; Reskr. 24. Maj 1737.

Lysstraffen holdt sig til Jdn. 15. Dec. 1750, hvis § 13, foruden Andet, dikterede Bøde til Angiveren 10 Rd. og, i Mangel af Betaling, Lugthusarbejde $\frac{1}{2}$ Aar, — Konnivens fra de Kontrolpligtiges Side medførte Bøde 40 Rd. m. v.

Senere, ved Jdn. af 1761, paalagdes der under Ansvar Fordegodssejerne Kontrol med deres Bønder og Tjenere, ja endog den, udenfor hvis Grund Overtrædelse er begaaet, eller hvor de Skyldige lande med deres Vaade og Vaad samt have deres Tilhold.

Lov 29. Decbr. 1857 kan vel, uagtet den kun i et enkelt Punkt, § 49, udtryffeligt hæver Jdn. 15. Decbr. 1750 § 25, siges at have gjort Ende paa denne Tingenes Tilstand ved for Overtrædelser af Bestemmelserne for Limfjordsfiskeriet, i § 47, at sætte Bøde fra 1 til 200 Rd., samt ved Oprettelsen af særlig Fiskerikontrol for Fjorden, hvis Personale for Tilfidsættelse af deres Embedspligt anses efter de almindelige Grundsætninger for Embedsforfælsere.

Det er vistnok udenfor al Tvivl, at de bestaaende Indskrænkninger med Hensyn til Pulsvaadfiskeriet ingeninde siden 1750 have været aldeles overholdte, paa Grund af at Kontrol for det meste manglede og steds var over al Maade vanskelig, hvilket havde tilfølg, at virkelige Misbrug, som ulæret gjentoges, efter længere Tids Forløb gik over i de yngre Fiskeres Bevidsthed som tilladelige Brug. At dette maa have været saaledes, idetmindste fra indværende Aarhundredes Begyndelse, fremgaar tydelig af Ranc. Skr. 8. Januar 1846 om Nedsættelsen af en Kommission til Undersøgelse af Pulsvaadfiskeriet i Limfjorden og om midlertidige Foranstaltninger med Hensyn til samme. Det ses heraf, at der bestod en længe taalt Frihed, og man nærede endog Betænknelighed ved, førend den paatænkte Kommission var fremkommen med et Forslag, foreløbig at indskræpe Forbudet mod Brugen af Pulsvaad udenfor de bestemte Tider og Steder. Skrivelsen, som i sin Helhed fortjener Opmærksomhed, fordi den aabenbarer en Forandring i Regeringens Stemning i mere eftergivende Retning ligeoverfor Fiskernes Forbring paa fri Brug af Aalevaadene, erkjender forøvrigt Nedsættelsen af en Kommission for ønskelig. Kancelliet anbefaler navnlig at indkomme et Andragende fra Engberg og Harbøvre Sogne om en udvidet Brugstid for Pulsvaad, uagtet de lokale Autoriteter (4 Amtmænd) med Dr. phil. Krøyer kun indstillede en Tidsforandring (fra 1. Juni til 1. Aug. istedetfor 24. Juni til 24. Aug.) men ikke udover de tidligere 2 Maaneder; — og det kan ikke betvivles, at man i Regeringskredsen var tilbøjelig til at give efter for Pulsfiskernes Altraa efter ogsaa at blive de „laasende Vande“ kvit, eller ialtsald at indskrænte dem. En Kommission blev nedsat, der bestod af 4 Medlemmer, hvoriblandt Dr. phil. Krøyer, og fik Kommissorium af 10. Novbr. 1847, men maatte paa Grund af de indtraadte Krigsforhold suspendere sin Virksomhed, indtil den isølge Ind. Min. Skr. 23. Juli 1850 atter kunne optage, eller rettere begynde, den med det udvidede Formaal, ogsaa at foreslaa Lovbestemmelser for Fjords- og Havfiskeriet, samt